

A Fővárosi Ítéltábla **felperes jogi képviselőjének neve, címe.)** által képviselt **felperes nevéfelperes címe)** felperesnek, a **alperesi jogi képviselő** jogtanácsos által képviselt alperes neve (**alperes címe** alperes ellen, tartozás megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2018. március 21. napján kelt 19.P.21.580/2015/63. számú ítélete, és a 2018. április 18. napján kelt 19.P.21.580/2015/66. számú kiegészítő ítélete ellen a felperes részéről 64. és 67. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 400.000 (négysszázezer) forint + áfa mértékű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes engedményesként a keresetében 42.453.526 forint és meghatározott tőkeösszegek utáni késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alperest, megbízási díj jogcímén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatta a kereset jogalapját és összecszerűségét. Álláspontja szerint a felperes nem bizonyította az általa állított szóbeli szerződések létrejöttét és azok alapján a fizetési kötelezettség fennállását, a felperesi jogelőd szolgáltatásának teljesítését.

Az elsőfokú bíróság a kiegészített ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 42.453.526 forint tőkét, valamint 31.699.200 forint tőke után 2014. május 16. napjától, 8.946.735 forint tőke után 2014. december 25. napjától, 1.807.591 forint tőke után 2015. február 1. napjától számított késedelmi kamatait, valamint 1.500.000 forint kereseti illetéket, 1.273.000 forint + áfa perköltséget mint ügyvédi munkadíjat, és 481.917 forint perköltséget mint szakértői díjat.

Az ítélet indokolása értelmében a felperes jogelődje a **cég 1.** megbízott és az alperesi jogelőd a **cég 2** megbízó között 2012. január 22. napjától telefonos ügyfélszolgálati tevékenységre vonatkozó megbízási szerződés jött létre. A felperes jogelődje a tevékenységet, ami TEVADMIN-KENYSZI kapcsolt helpdesk-rendszerre vonatkozóan tájékoztatás adásra is irányult, 2012. január 22. és 2012. április 15. közötti időszakban szóbeli megállapodás, majd 2015. április 16. napján megkötött szerződés szerint végezte. Az írásbeli szerződés 2012. június 30-i határozott idejének lejártával szóbeli megbízás jött létre a szolgáltatás tovább folytatására, változatlan körülmények, feltételek között. Az alap tevékenység az alperes igényei szerint időnként kiegészült további feladatokkal, amelyeket 2012. január 22. és 2014. december 31. között végzett a felperes jogelődje akként, hogy 2013. január 1. és 2013. február 28. között szóbeli, majd 2013. március 1. és 31. között írásbeli szerződés alapján végezte a tevékenységet. Szóbeli megbízás alapján 2012. július 1. napjától a felperesi jogelőd ellátta az RSZSZ-hez tartozó információs és ügyfélszolgálati telefonvonal

szolgáltatást is, erre vonatkozóan 2012. szeptember 6-tól 2012. december 31-ig terjedő időre írásbeli megbízási szerződés is létrejött. Majd 2013. január 1. és 2013. március 21. között szóbeli, 2013. március 22. és július 1. között írásbeli, 2013. augusztus 1. és november 30. között szóbeli, 2013. december 1. és 2014. március 31. napja között az alperes által adott írásbeli megrendelések, 2014. április 1. és 2014. december 31. között szóbeli szerződés alapján látta el a feladatát a felperesi jogelőd. Az alperesi jogelőd ezt követően is igényelte a szolgáltatás nyújtását, de a további számlák kiállítására, a megbízási díj kifizetésére haladékot kért, a felperesi jogelőd a tevékenységet továbbra is végezte, a 2013. október 24. napjától a PTR-hez kapcsolódó helpdesk telefonos támogatás üzemeltetésével bővült a felperesi jogelőd alperesi jogelőd részére végzett tevékenysége, majd 2014. január 1. napjától az ÖFR rendszerhez kapcsolódó helpdesk üzemeltetéssel is. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás, különösen a tanúvallomások és a kiegészített, aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a peres felek jogelődei között többirányú megbízási szerződések jöttek létre, részben írásban, részben szóban, illetőleg ráutaló magatartással a Ptk. (1959. évi IV. törvény) 474. § (1)-(3) bekezdése szerint. A Ptk. 198. § (1), 205. § (2), 216. § (1) bekezdésre is figyelemmel a 478. § (1) bekezdés értelmében az alperes jogelődje díj fizetésre volt köteles. Az nem volt vitatott a felek között, hogy az írásbeli szerződések teljesítésre kerültek, és azok tekintetében a díjfizetési kötelezettség is teljesült. Rámutatott a kiegészített igazságügyi szakértői véleményre, amely kellő indokát adta a vizsgálata mikéntjének, illetőleg kellően alátámasztotta a tanúvallomást, illetőleg a felperesi előadást, és az azok közötti esetleges különbségek indokát is adta. Mindezek alapján a felperesi jogelőd által alperesi jogelőd részére végzett teljesítéseket a 2013. április 1. és 2014. december 31. közötti időpontban a szakértői véleménnyel egyezően megállapíthatónak tartotta. Az elsőfokú bíróság az elszámolást az írásbeli szerződésben foglalt óradíj alapján ejtette meg, figyelemmel arra, hogy a felperes a szóbeli, illetőleg ráutaló magatartással létrejött megbízási szerződések teljesítését is ez alapján kívánt elszámolni, és az tevékenység ellenértékére irányuló igényt a szakértői vélemény is alátámasztotta. A kereseti kérelemhez kötöttségre tekintettel a kereset szerint marasztalta az alperest, a Ptk. 298. § és 301/A. § (2) bekezdés szerint késedelmi kamatokkal együtt. A perköltség viseléséről a Pp. 78. § alapján határozott, tekintettel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján megállapított ügyvédi munkadíjra is.

Az alperes fellebbezése a kiegészített ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására, másodlagosan a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezésre és új eljárás lefolytatására irányult. Korábbi nyilatkozatait változatlan formában fenntartotta. Hivatkozott a Ptk. 205. § (1) bekezdésére, 216. § (1) bekezdésére, 218. §-ra, valamint a 368/2011.(XII.31.) korm. rendelet 57. § (1) bekezdésére, amelynek értelmében, ahhoz, hogy a jogelődök között kötelezettségvállalást is tartalmazó szerződés jöjjön létre, a szerződés lényeges tartalmát írásba kellett volna foglalni, ami bizonyítottnak nem történt meg. Írásbeli szerződést nem kötöttek a felek. Vitatta, hogy jogelődje szóban megbízást adott volna a felperesi jogelődnél a szolgáltatás nyújtására. Nem vitatta, hogy a jogelődje minden olyan szolgáltatás értékével elszámolt, amelyre vonatkozóan érvényes szerződés volt a felek között. Álláspontja szerint azonban az írásbeli szerződésekkel le nem fedett időszakokra szerződés nem jött létre, amit a 368/2011.(XII.31.) korm. rendelet 57. § (1) bekezdésén alapuló alaki követelmény hiányára alapított. Ezért a fizetésre kötelező ítéleti rendelkezést megalapozatlannak tartotta. Kérelmet terjesztett elő az iránt is, hogy a felpereseket egyetemlegesen kötelezze az ítélet a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet alapján megállapított mértékű jogtanácsosi munkadíjban megtestesülő perköltség megfizetésére. A perköltségről való rendelkezést arra tekintettel is támadta, hogy illetékmentessége miatt megalapozatlan a kereseti illeték megfizetésére kötelezése, míg az IM rendelet 2. § (2) bekezdés alapján mérsékelni kérte a megítélt ügyvédi munkadíj összegét, mivel azt eltúlzottnak és az elvégzett ügyvédi tevékenységgel nem tartotta arányban állónak.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, annak megalapozottsága okán. Hangsúlyozta, hogy az írásbeli szerződésekkel le nem fedett időszakokban is kifejezett megbízást kapott jogelődje a szolgáltatások végzésére, aki azt teljesítette is. Megítélése szerint a perbeli jogvita elbírálásában a felhívott kormányrendelet nem ügydöntő, ugyanakkor a Ptk. 38. § (2) bekezdése értelmében az elektronikus levél útján adott megbízások írásbeli szerződés létrejöttét eredményezték. Nem tartotta megalapozottnak az alperes illetékfizetési kötelezettség mellőzésére irányuló kérelmét, továbbá nem volt értelmezhető számára, a felperesek perköltség fizetésre egyetemleges kötelezettsége, hiszen egyedüli felperes az ügyben.

A fellebbezés az ítélet és a kiegészítő ítélet ellen az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok, így különösen a tanúvallomások, valamint a kiegészített aggálytalan szakértői vélemény alapján helytállóan állapította meg, hogy a felperesi és az alperesi jogelődök között írásban, szóban, illetőleg ráutaló magatartással, folyamatosan bővülő tevékenységre megbízási szerződések jöttek létre. Ezek alapján a felperesi jogelőd 2012. január 22. és 2014. december 31. között az alperesi jogelőd részére telefonos ügyfélszolgálati tevékenységet látott el. Ezen telefonos ügyfélszolgálati tevékenység - az elsőfokú bíróság által helytállóan megállapítottak szerint - a megbízás 2014. december 31-i megszűnéséig bővült a meghatározott helpdesk telefonos támogatásokkal. A rendelkezésre álló bizonyítékok szerint az alperesi jogelőd igénye szerint került sor a további PTR, majd az ÖFR rendszerhez kapcsolódó tevékenység ellátására, a felperesi jogelőd ennek megfelelően üzemeltette a telefonos ügyfélszolgálatot, amely ellen az alperes jogelődje nem tiltakozott. A rendelkezésére álló adatok szerint az alperes jogelődje egyéb módon nem is tudott és nem is kívánt eleget tenni a telefonos ügyfélszolgálat fenntartási kötelezettségének, az kizárólag a felperesi jogelőd tevékenysége folytán valósult meg a fenti időszakban.

Nem vitatottan a peres felek jogelődei között létrejött jogviszonyra az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezései alkalmazandók. A Ptk. 216. § (1) bekezdés értelmében szerződést jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában akár szóban, akár írásban lehet kötni, és a szerződési akaratot ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni. A Ptk. 217. § (1) bekezdés értelmében jogszabály írhat elő a szerződésre meghatározott alakot, és ezen alakiság megsértésével kötött szerződés, ha a jogszabály másként nem rendelkezik, semmis. A Ptk. 218. § (1) bekezdés alapján, ha jogszabály vagy megállapodás írásbeli alakot rendel, legalább a szerződés lényeges tartalmát írásba kell foglalni.

Sem személyi, sem tárgyi oldalról tekintve nincs a szerződés érvényességéhez írásbeli formát megkövetelő jogszabályi rendelkezés. A Ptk. 474-483. §-ai a megbízási szerződésre írásbeli alakot nem írnak elő, és egyéb kifejezett jogszabályi rendelkezések hiányában is a megbízási szerződés érvényes létrejöttéhez írásbeliség nem kell. Az alperes arra hivatkozott, hogy jogszabály írt elő írásbeliséget. Az alperesi jogelődre mint a költségvetésből gazdálkodó szervezetre vonatkozóan olyan jogszabályi kötelezettség nincs, hogy kizárólag írásbeli szerződéseket köthet, a telefonos ügyfélszolgálat ellátására vonatkozóan sincs olyan jogszabály, amely kifejezett írásbeli szerződési kötelezettséget írna elő. Az alperes által hivatkozott Korm. rendeletből sem következik az, hogy az alperes jogelődje a telefonos ügyfélszolgálat ellátására szóló megbízásra kizárólag írásban köthetett volna érvényesen szerződést. A Korm. rendelet hivatkozott rendelkezése az államháztartásról szóló törvény végrehajtására vonatkozik, nevezetesen a költségvetés végrehajtásának szabályai között a teljesítés igazolására, az utalványozásra vonatkozó szabályokat rögzíti. Ezekből nem vonható arra következtetés, hogy a telefonos ügyfélszolgálat ellátására vonatkozó megbízási szerződést kizárólag csak írásban köthette volna meg az alperesi jogelőd. A jogszabály kifejezetten a szerződéskötés

írásbeliségét nem mondja ki, így a már felhívott Ptk. 216. § (1) bekezdés és 217. § (1) bekezdéséből következően, jogszabály kifejezett rendelkezése hiányában meghatározott alakiséget, nevezetesen írásbeliséget nem szabott jogszabály a felek jogelődjei között létrejött szerződésre. Ebből okszerűen következik, hogy nem csak írásban, hanem az elsőfokú bíróság helytálló megállapításai szerint szóban és ráutaló magatartással is létrejöhetett a felek jogelődei között a megbízási szerződés.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy amennyiben az írásbeliség követelmény lett volna a szerződés létrejötténél, annak hiánya esetén is az alperes igényei szerint és érdekében végzett telefonos ügyfélszolgálati tevékenység kifejtése, teljesítése, amely ellen az alperes nem tiltakozott, sőt eltűrte azt a per tárgyát képező időszakban, nem mentesíthette volna ez esetben sem az alperest, illetőleg jogelődjét a teljesítés ellenértékének, így a „megbízási díj”-nak a megfizetése alól. Ez következik a Ptk. 484. §, valamint 486. § (2) bekezdés rendelkezéseiből. A felperesi jogelődöt megbízási nélküli ügyvivőként eljárva is megillette volna a díjazás, méghozzá a megbízási szerződésekben rögzített mértékkel egyezően, hiszen az írásbeli és szóbeli szerződések lényegében váltották egymást, és az nem volt vitatott, hogy a felperesi jogelőd változatlanul folyamatosan látta el az egyre bővülő tevékenységeket. Az alperes az e-mail váltásokból is következően igényelte ezt a felperestől, nem tiltakozott az ellen, hogy az írásbeli szerződéssel lefektetett időszakokon túlmenően is teljesít a felperesi jogelőd, változatlan feltételek mellett. Ebből megállapítható az is, hogy az alperesi jogelőd érdekében történt a felperesi jogelőd tevékenysége, amelyről tudott az alperesi jogelőd, így a felperesi jogelőd tevékenysége az alperesi jogelőd feltehető akaratának megfelelt.

Az elsőfokú bíróság az aggálytalan kiegészített szakértői véleményre is figyelemmel a teljesítést és annak ellenértékét helytállóan állapította meg.

Mindezek kifejtése mellett az elsőfokú kiegészített ítélet megalapozott, annak megváltoztatására a fellebbezési kérelemre is figyelemmel nem volt alap. A fenti indokbeli kiegészítéssel, amelyre a fellebbezésre figyelemmel volt szükség, az elsőfokú ítélet a per fő tárgya tekintetében helytálló volt.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről is megalapozottan határozott az ítéletében, illetőleg a kiegészítő ítéletében. A felperes pernyertes lett, így a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a Pp. 75. § (1) bekezdésében meghatározott igazolt költségeinek megfizetésére az alperes köteles volt. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel rámutat a másodfokú bíróság, hogy a jelen pernek egy felperese volt, így a fellebbezésben az egyetemleges költségviselésre, illetőleg felperesekre való utalás értelmezhetetlen volt.

A Pp. 86. § (3) bekezdése szerint az illetékmentesség nem érinti az ellenfél javára megítélt perköltségek megtérítésének kötelezettségét. Ebből következik, hogy az alperes, bár személyes illetékmentesség illeti meg, nem mentesül a felperes által lerótt, és így a felperesnél költségként felmerült illeték összegének megfizetési kötelezettsége alól. A Pp. 75. § (1) bekezdés értelmében perköltség a lerótt eljárási illeték összege is, a felperes pedig ezen költségének a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint a megtérítésére igényt tarthatott az alperestől.

Az elsőfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet alapján állapította meg a felperest képviselő ügyvéd munkadíját. A rendelet alapján mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíj felülmérlegelésére a másodfokú bíróság nem látott kellő alapot. Az elsőfokú bíróság helytállóan vette figyelembe a pertárgyértéken túlmenően az ügyvédi tevékenység terjedelmét, időigényességét, helytállóságát. A másodfokú bíróság utal arra, hogy az IM rendelet 3. § (2) bekezdés szerint megállapítható ügyvédi munkadíjnál alacsonyabb összeget határozott meg az elsőfokú bíróság ügyvédi munkadíjként.

Mindezek kiemelésével a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét a Ptk. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a fellebbezési eljárásban felmerült költségek viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint határozott. A felperes oldalán a jelen fellebbezési eljárásban költségként a felperest képviselő ügyvéd munkadíja merült fel. Az ügyvédi munkadíjat a pertárgyérték és a kifejtett ügyvédi tevékenység alapján mérlegeléssel határozta meg a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés szerint.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés szerint alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § értelmében rendelkezett.

Budapest, 2018. szeptember 4.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.. Molnár Ágnes sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: